

Opdracht voorbehouden handelingen in de mondzorg. Hoe ga ik hiermee om?

Sommige medische handelingen brengen onaanvaardbare risico's mee voor de gezondheid van de patiënt. Deze voorbehouden handelingen mogen enkel door - of in opdracht van - bevoegd zorgpersoneel worden uitgevoerd. In dit overzicht staan de voorwaarden waaronder het in opdracht uitvoeren van voorbehouden handelingen in de mondzorg¹ mogelijk is.²

Opdrachtgever

Checklist (tandarts)³

- Is bevoegd
- Checkt bekwaamheid opdrachtnemer
- Geeft per patiënt opdracht en indien nodig aanwijzingen
- Is fysiek in de praktijk aanwezig voor overleg, advies en mogelijkheid van tussenkomst (telefonische bereikbaarheid of bereikbaarheid op afstand is niet voldoende)⁴

Opdrachtnemer

Checklist (niet-tandarts)

- Handelt in opdracht van een zelfstandig bevoegde opdrachtgever
- Mag redelijkerwijs aannemen dat hij beschikt over de bekwaamheid die vereist is voor het behoorlijk uitvoeren van de opdracht (zo niet, weigert of vraagt aanwijzingen)
- Handelt – voor zover de opdrachtgever aanwijzingen heeft gegeven – overeenkomstig die aanwijzingen
- Informeert de patiënt dat hij de voorbehouden handeling uitvoert in opdracht van de opdrachtgever en vraagt de patiënt toestemming voor de behandeling⁵

Wanneer is iemand bekwaam om in opdracht een voorbehouden handeling uit te voeren?

Opdrachtnemer heeft kennis en vaardigheden met betrekking tot:

1

Het ziektebeeld

2

De handeling, technieken, doel, anatomie, risico's, voor- en nazorg en eventuele complicaties

3

Veiligheids- en hygiënerichtlijnen

4

De uitvoering van de handeling en bijkomende activiteiten

Wanneer aanwijzingen en toezicht?

Afhankelijk van de situatie en factoren zoals:

- ⦿ Toestand van de patiënt
- ⦿ Deskundigheid en bekwaamheid van de opdrachtnemer
- ⦿ De urgentie om de handeling te verrichten
- ⦿ Complexiteit van de handeling
- ⦿ Complexiteit van situatie patiënt

1 Hieronder vallen naast de tandarts ook de tandartspecialisten en tot in ieder geval 1 juli 2025 de geregistreerd-mondhygiënist.
 2 De IGJ controleert of een mondzorgpraktijk voldoet aan de regels die gelden bij het delegeren van taken. Hulpmiddel hierbij is het IGJ Toetsingskader Taakdelegatie in de mondzorg.
 3 Tot 1 juli 2025 kan ook de geregistreerd-mondhygiënist opdrachtgever zijn voor de voorbehouden handelingen: behandelen van primaire caviteiten, het geven van injecties en tandheelkundig beeldvormend diagnostisch onderzoek met behulp van stoffen of apparaten die ioniserende stralen uitzenden (binnen het deskundigheidsgebied).
 4 De mondhygiënist is op grond van het Besluit functionele zelfstandigheid bevoegd om zonder toezicht door en tussenkomst van de opdrachtgever/tandarts lokale anesthesie toe te passen door het geven van een injectie alsmede het behandelen van primaire caviteiten.
 5 Verleende toestemming wordt vastgelegd in het patiëntendossier. Bij impliciete toestemming dient de opdrachtgever de functie van de opdrachtnemer en de aard van de behandeling vooraf bekend te maken aan de patiënt.